МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

14 вересня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Скиба В.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Крауютієне І., д-р філософії.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Царенко Т.М., канд. вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 14 вересня 2026 р. Білоцерківський НАУ. 108 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

концентрації.

Установили, що за прогестероново-естрадіолового співвідношення 19:1 і менше запліднюваність корів була на 20,3 % ($p<0,001$) вищою, ніж за П:Е співвідношення гормонів 21:1 і більше.

Із наведених вище даних видно, що за синхронізації найвищу запліднюваність у корів реєстрували за такого ж вмісту естрадіолу, як і за спонтанних статевих циклів, проте рівень прогестерону був вищим; відповідно, і оптимальні показники прогестероново-естрадіолового співвідношення за синхронізації були вищими, ніж за спонтанних статевих циклів.

Беручи за основу нами наведене, найбільш сприятливим значенням для запліднення синхронізованих корів слід вважати вміст у їх сироватці крові під час осіменіння естрадіолу 0,152 – 0,241 нмоль/л, прогестерону від 1,7 до 4,6 нмоль/л і прогестероново-естрадіолового співвідношення 19:1 та менше.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івасенко Б.П., Єрошенко О.В., Ордін Ю.М. Ефективність гормональної синхронізації статевої циклічності у корів. Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р. м. Біла Церква: БНАУ, 2024. С. 17–18.

2. Ордін Ю.М., Івасенко Б.П. Запліднюваність корів залежно від деяких фізіологічних і технологічних чинників. „Інноваційні підходи у ветеринарній медицині контроль заразних та незаразних хвороб тварин": *матеріали міжнародної науково-практичної конференції.* 27 листопада 2025 р, м. Суми: СНАУ, 2025. С. 105–107.

3. Olrich R.D. Endocrine and neural control of estrus in dairy cows. *Journal of Dairy Science.* 2019; 177: 2738-27447814742. Abstract Full text (PDF). Scopus (136). Pub.Med. Google Scholar.

4. Pereira M.H. Wiltbank M.C. Barbosa L.F. Effect of adding gonadotropin-releasing hormone treatment at the beginning and a second prostaglandin F2α treatment at the end of an estradiol-based protocol for timed artificial insemination in lactating dairy cows during cool or hot seasons. *Journal of Dairy Science*. 2015; 98: 947-95925434339. Abstract Full text (PDF). Scopus (136). Pub.Med. Google Scholar.

5. Pereira M.H.C., Wiltbank M.C., Vasconcelos J.L.M. Estrous induction improves fertility and reduces pregnancy loss in lactating dairy cows undergoing artificial insemination or embryo transfer. *Journal of Dairy Science.* 2016; 99: 2237-224726723130. Full text (PDF). Scopus (136). Pub.Med. Google Scholar.

УДК 636.7.09:616.65-002

ЄРОШЕНКО О.В., канд. вет. наук, **ІВАСЕНКО Б.П.,** канд. вет. наук, **ОРДІН Ю.М.** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

УЛЬТРАЗВУКОВА ДІАГНОСТИКА ПАТОЛОГІЙ ПРОСТАТИ У ПСІВ

Встановлено, що ультразвукове дослідження є досить інформативним методом діагностики таких захворювань передміхурової залози у псів як доброякісна гіперплазія, простатит, непластичні процеси та кістозні ураження органу.

Ключові слова: пси, гіперплазія простати, кісти простати.

YEROSHENKO O.V., candidate of veterinary sciences, **IVASENKO B.P.,** candidate of veterinary sciences, **ORDIN Yu.M.** candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

ULTRASONOGRAPHIC EVALUATION OF PROSTATIC PATHOLOGIES IN DOGS

The study demonstrates that ultrasonography is a highly effective and informative diagnostic tool for detecting various prostate gland disorders in male dogs, including benign prostatic hyperplasia, prostatitis, neoplastic processes, and cystic lesions.

Keywords: male dogs, prostatic hyperplasia, prostatic cysts.

У структурі хвороб сечостатевої системи частка патологій передміхурової залози (простати) сягає близько 30 %. Доброякісна гіперплазія передміхурової залози (ДГПЗ) та хронічний простатит реєструються понад ніж у 40 % випадків, гострий простатит – у 10 %, кісти – у 5 %. Окрім прояву таких симптомів, як біль та часте сечовипускання, ця патологія

призводить до зниження репродуктивної функції цінних для розведення псів. Пік захворюваності припадає на 5–8-річних тварин (середній вік – 9 років). Хвороби простати діагностуються переважно в некастрованих псів. При цьому 80 % хворих псів не використовувались для розведення [1–4].

Основною проблемою ветеринарної андрології залишається недосконаліть діагностичних алгоритмів. Значна поширеність патологій простати, відсутність специфічних (патогномонічних) симптомів, змішаний характер уражень паренхіми та висока агресивність неоплазій ускладнюють своєчасну діагностику, що, своєю чергою, знижує ефективність лікування та профілактики. Тому розробка і впровадження методів ранньої діагностики хвороб передміхурової залози у псів є актуальним напрямом досліджень.

З огляду на це, метою роботи було встановити ефективність застосування ультразвукового дослідження (УЗД) для діагностики патологій передміхурової залози у псів.

Дослідження проводились в умовах міжкафедральної ветеринарної клініки БНАУ, на псах різних порід, віком від 5 до 9 років, масою тіла 10-15 кілограм. Для ультразвукового дослідження передміхурової залози використовували прилад NEUSOFT N 7, оснащений мікроконвексним датчиком частотою 5-8 Мгц.

Нормальна передміхурова залоза собаки візуалізується як симетричний дводолевий орган еліпсоїдної форми (рис. 1). Ехотекстура органа є гіпоехогенною та гомогенною (однорідною). На поперечних зрізах інтрапростатична частина уретри візуалізується як виражена гіпоехогенна структура, що загалом надає залозі характерного вигляду «метелика».

За доброякісної гіперплазії спостерігається збільшенням органа, розмитість та, нерівність контурів, підвищення ехогенності паренхіми та неоднорідність ехоструктури. Часто візуалізуються кісти різної величини, кількості й локалізації (рис. 2).

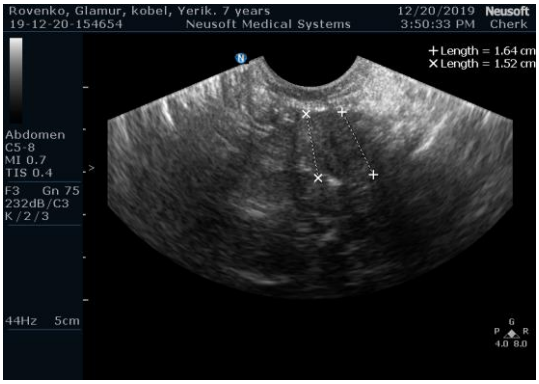

Рис. 1. **Зображення передміхурової залози за норми.**

Парапростатичні кісти ехографічно візуалізуються як обмежені структури з тонкими гладкими стінками та анехогенним вмістом, в окремих випадках — із внутрішніми перегородками (рис. 3).

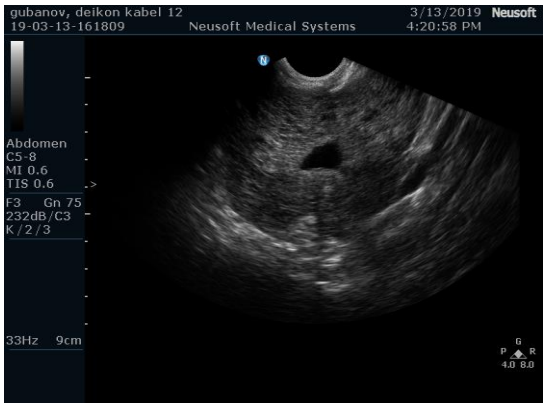

Рис. 2. **Зображення простати за гіперплазії.**

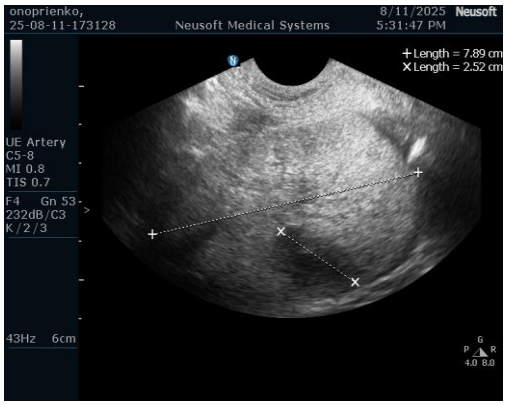

Рис. 3. **Зображення простати за кістозної гіперплазії.**

Запальні хвороби простати ехографічно проявляються зміною її розмірів, форми та

ехогенності. За гострого простатиту фіксують помірне збільшення залози, набуття нею кулястої форми, зниження ехогенності паренхіми зі збереженням однорідної структури (рис. 4). Натомість за хронічного простатиту спостерігається підвищення ехогенності та неоднорідність структури через формування ділянок фіброзу, кальцинатів, інфільтрації, а також запального набряку, розплавлення тканин і наявності ретенційних кіст (рис. 5).

У разі абсцесу візуалізуються анехогенні ділянки з нерівними контурами (вогнища некрозу). У фазу формування стінки абсцесу ехографічні ознаки гострого запалення зменшуються, а зони некрозу локалізуються чіткіше. Сформований абсцес ехографічно нагодує картину кістозної структури з неоднорідним рідким вмістом (рис. 6).

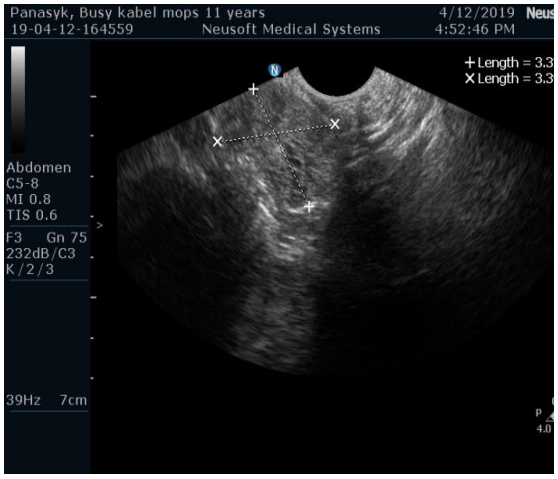

Рис. 4. **Зображення простати за гострого простатиту.**

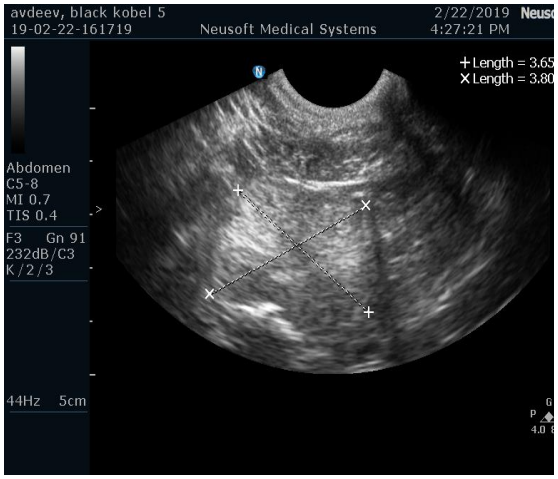

Рис. 5. **Зображення простати за хронічного.**

Новоутворення характеризуються збільшенням розмірів органа з асиметричною деформацією контуру та нечіткістю меж унаслідок неопластичної капсули, перипростатичну клітковину чи навколишні тканини. Локалізовані пухлини мають знижену ехогенність, змішану ехоструктуру, нечіткі та нерівні краї. За тривалого перебігу неопластичного процесу виявляють ділянки некрозу, фіброзу, кісти та кальцинати, від яких візуалізується чітка ехотінь (рис. 7).

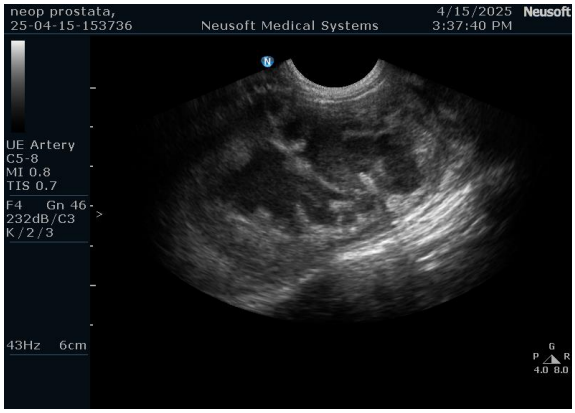

Рис. 6. **Зображення простати за абсцесу.**

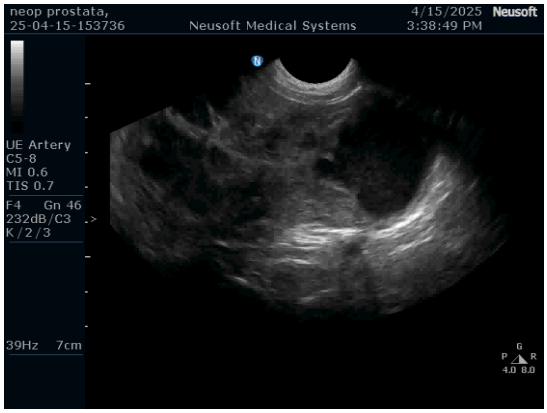

Рис. 7. **Зображення простати за неоплазії.**

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Esin B., Kaya C., Esin Ç. Doppler Ultrasonography in the Diagnosis of Dogs With Benign Prostatic Hyperplasia and Investigation of the Efficacy of Finasteride in Treatment. Veterinary Medicine and Science. 2025. DOI:10.1002/vms3.70337

2. Lea C., Walker D., Blazquez C. A. [et al.]. Prostatitis and prostatic abscessation in dogs: retrospective study of 82 cases. Australian Veterinary Journal. 2022. DOI:10.1111/avj.13150

3. Culp W. T. N., Johnson E. G., Giuffrida M. A. [et al.]. Use of transrectal ultrasonography for assessment of the size and location of prostatic carcinoma in dogs. American Journal of Veterinary Research. 2019. DOI:10.2460/ajvr.80.11.1012

4. Niżański W., Ochota M., Fontaine C., Pasikowska J. B-Mode and Doppler Ultrasonographic Findings of Prostate Gland and Testes in Dogs Receiving Deslorelin Acetate or Osaterone Acetate. Animals. 2020. DOI:10.3390/ani10122379

УДК: 636.7.09:618.14-002.3:615.35

ЖУК О.Г., асистент
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ РАННЬОЇ УЛЬТРАЗВУКОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ПІОМЕТРИ У СУК ПІСЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ ГОРМОНАЛЬНИХ КОНТРАЦЕПТИВІВ

Досліджено ефективність ранньої ультразвукової діагностики патологій матки у 17 сук після застосування контрацептивів. УЗД-моніторинг через 1 і 3 місяці дозволив своєчасно виявити патології у 45,5% тварин після прогестинів, тоді як деслорелін забезпечив 100% профілактику піометри.

Ключові слова: піометра, деслорелін, мегестрол, ультразвукова діагностика, патології матки.

ZHUK O.H., assistant
Bila Tserkva National Agrarian University

EFFICACY OF EARLY ULTRASOUND DIAGNOSTICS OF PYOMETRA IN BITCHES FOLLOWING THE ADMINISTRATION OF HORMONAL CONTRACEPTIVES

The efficacy of early ultrasound diagnostics for uterine pathologies was studied in 17 bitches following hormonal contraception. Ultrasound monitoring at 1 and 3 months revealed pathologies in 45.5% of progestin-treated animals, whereas deslorelin ensured 100% pyometra prevention.

Keywords: pyometra, deslorelin, megestrol, ultrasound diagnostics, uterine pathologies, ovarian cysts.

Піометра у сук залишається одним із найнебезпечніших репродуктивних захворювань. Традиційно консервативне лікування цієї патології, навіть із застосуванням сучасних антагоністів прогестерону, має суттєвий недолік — вкрай високий ризик рецидивів [1, 2]. Отож, головною умовою успішного збереження здоров'я самок після застосування гормональних контрацептивів є обов'язкова вагітність після наступного еструсу. Пояснюється це тим, що вагітність природним шляхом оновлює тканини матки [2]. Якщо ж вагітності не відбувається, сука знову входить у тривалу фазу діеструсу. Під впливом прогестерону стінка матки, яка вже має схильність до патологічних змін, знову потовщується, а її залози починають активно виділяти секрет. Це створює оптимальне ізольоване середовище для розмноження бактерій [1-3].

Тож перед ветеринарним фахівцем та власником постає дилема. З одного боку найдієвішим методом профілактики є оваріогістеректомія, яка гарантує стовідсоткове попередження розвитку патологій матки [1, 2]. Проте цей радикальний крок означає втрату фертильності самки. Для власників цінних племінних сук такий варіант є категорично неприйнятним, особливо якщо вони планують отримувати їх потомство через рік чи два. Виникає потреба у створенні безпечної паузи між вагітностями. Намагаючись відкласти тічку, власники часто вдаються до використання дешевих та доступних препаратів на кшталт синтетичних прогестинів (мегестрол, медроксипрогестерону ацетат) [4, 5]. Механізм їхньої дії базується на принципі негативного зворотного зв’язку: екзогенний прогестерон штучно індукує стан вагітності, пригнічуючи виділення гонадотропінів гіпофізом. Але, як показує клінічна практика, такі засоби не лише не захищають тварину, а навпаки стають прямим пусковим механізмом для розвитку кістозної гіперплазії та піометри, оскільки чинять прямий агресивний стимулювальний вплив на рецептори ендометрію та посилюють секрецію маткових залоз [3, 4].

Сучасним та безпечним рішенням для створення подібної паузи є застосування